

**Gadány Község Önkormányzat
gazdasági programja**

a 2024-2029-es

önkormányzati ciklus idejére

Bevezetés

A gazdasági program elkészítésére a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-ában megfogalmazott kötelezés alapján kerül sor.

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy a képviselő-testület a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, fejlődjön.

A jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe kell venni minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a képviselő-testületnek kell a szükséges anyagi eszközöket biztosítani.

Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez a szokásos, évről-évre keletkező források (állami támogatás) mellett szükség van a pályázati lehetőségek felkutatására és az új lehetőségek keresésére.

I. HELYZETELEMZÉS

Az előző önkormányzati ciklust tekintve megállapítható, hogy sem az önkormányzat, sem pedig a község működése nem került veszélybe, és az önkormányzat törekedett a stabilitás megőrzésére.

Az önkormányzat működését biztosító források (költségvetési támogatás, helyi adó és egyéb bevételek) évről-évre nagyon változó, sokszor előre tervezhetetlen, kiszámíthatatlan módon határozták meg az egyes gazdasági években a lehetséges működést.

Problémát jelentett az új költségvetési finanszírozási rendszer az úgynevezett feladatfinanszírozás és annak merev rendszere, ami nem tette lehetővé a feladatok közötti átcsoportosítást. Ebből következik az is, hogy csak nagyon kis lépésekkel, elsődlegesen saját erőből lehetett minimális fejlesztéseket végrehajtani. Folyamatos volt a pályázati lehetőségek kihasználása is, melyek többnyire a Magyar Falu Program keretein belül voltak lehetségesek.

II. ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSEK A KÖVETKEZŐ CIKLUSRA

Községünkben a következő általános célokat határozzuk meg:

- az önkormányzat működőképességének megőrzése,
- a kormányzati gazdasági ciklus során adódó működési és fejlesztési lehetőségek kihasználása,
- a község infrastruktúrájának folyamatos fejlesztése:
 - a középületek környezetének rendezése,
 - csapadékvíz elvezető rendszer folyamatos karbantartása,
 - önkormányzati tulajdonú utak folyamatos karbantartása,
 - a szennyvízelhelyezés problémájának megoldása.
- a már működő falui turizmus további fejlesztése, bővítése,
- a szociális intézményrendszerünk folyamatos működtetése (gyermekjólét, családsegítés, házi segítségnyújtás, falugondnoki szolgálat),
- közbiztonság, közrend megteremtésének segítése, támogatása,
- a közmunka program jelenlegi szinten tartása, bővítése,
- köztisztaság javítása,
- parkolási lehetőségek bővítése, biztosítása (hivatal, temető),
- a közös intézmények és társulások működésnek biztosítása.

III. RÉSZLETES CÉLOK FELADATOK SZERINT

1. Kötelező önkormányzati feladatok

1.1. Oktatás

A Mesztegyő Község Önkormányzatával közösen fenntartott óvodát továbbra is tárulási formában kívánjuk működtetni.

Az általános iskolás tanulónak továbbra is a mesztegyői iskola a kötelező felvételt biztosító intézmény. Az iskola oktatási célkitűzéseit lehetőség szerint támogatjuk. A gadányi gyerekek, tanulók részére a helyi könyvtár és internet hozzáférés lehetőségét biztosítjuk, továbbá helyi programok szervezésével segítjük a fejlődésüket.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat keretein belül anyagi támogatást nyújtunk a főiskolán, egyetemen továbbtanulóknak.

A mindenkori anyagi lehetőségek függvényében beiskolázási támogatást biztosítunk.

1.2. Egészségügy

A háziorvosi, a fogorvosi és védőnői ellátás biztosított. Ugyancsak biztosított a háziorvosi ügyeleti ellátás és a fogorvosi ügyeleti ellátás.

A helyi rendelő folyamatos karbantartását biztosítjuk. Továbbra is feladat a négy szemközti betegellátás feltételének biztosítása, a jelenlegi rendelő helyiség átalakításával.

Mind a háziorvos, mind a védőnő esetében elvárásként fogalmazzuk meg, hogy a prevencióra nagyobb figyelmet fordítsanak, mert a lakosság összetétele ezt szükségessé teszi.

1.3. Infrastruktúra

1.3.1. Ivóvíz ellátás

Az önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás szolgáltatást. Az ivóvízzel történő ellátás a Délzalai Víz és Csatornamű Zrt. szolgáltatón keresztül történik. Jelenleg a zavartalan ellátás biztosított a lakosság részére. Igényként merült fel a hálózat bővítése, amire az üzemeltetővel megoldást kell találni. Továbbra is probléma, hogy csak egy működő kutunk van. Pályázati források bevonásával az üzemeltetővel közösen egy új a biztonságos vízellátást szavatoló kutat kell fúrni. A rendszer életkorából adódóan folyamatosan, szakaszosan fel kell újítani a gerincvezetéseket is.

1.3.2. Szennyvíz

A lakossági és az intézményi szennyvíz megfelelő elhelyezése a jelenlegi törvényi szabályozások alapján még mindig nem tökéletesen megoldott, mert továbbra is „lábon szállítás” történik.

Az anyagi lehetőségeinket és a szennyvíztárolás kiépítettségét figyelembe véve, nekünk egy egyedi vagy a mikro térséget magába foglaló, szennyvíz elhelyezési és tisztítási eljárást kell előnyben részesítenünk. Ezt pályázati lehetőségek feltárásával szándékozunk megvalósítani. Továbbra is kell keresni annak a lehetőségét, hogy ehhez milyen módon lehet EU-s pénzforrásokat megszerezni.

1.3.3. Hulladék elhelyezés

Az MTKSZ Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft-n keresztül a kommunális és a szelektív szemetgyűjtés és elszállítás megoldott. A gyűjtés rendszeressége a lakosság számára megfelelő, de további felvilágosító munkával ösztönözni kell a lakosságot a szelektív gyűjtésre, valamint a kommunális hulladék komposztálására. A szükséges eszközöket a szolgáltató tudja biztosítani. Nagyobb odafigyeléssel és az elkövetők elleni határozott fellépéssel, büntetéssel, meg kell szüntetni az illegális szemetelést.

Községük tagja a Hulladékgazdálkodási Vagyont Működtető Nyugat-Somogyi Önkormányzati Társulásnak, mely a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulásban részt vett településekből áll

össze, és a települések együtt, a kilépésükkor átvett hulladékgazdálkodási vagyoni közös hasznosításáról, működtetéséről gondoskodnak.

1.3.4. Közterületek rendje

Az önkormányzathoz tartozó közterületeket a közmunka programban részt vevő dolgozóink gondozzák, tartják rendben. Sajnos központilag lecsökkentették az alkalmazható közfoglalkoztatottak létszámát, így a közterületek tisztán tartása sokszor problémát okoz az önkormányzat számára, mivel nagy a terület és kevés a dolgozó.

A kihelyezett virágládákat fel kell újítani és a lakosokat újra fel kell kérni a gondozásra.

A középületeket rendszeresen karbantartjuk.

A község központjának kialakítása egy parkoló kiépítése a hivatalnál időszerűvé vált.

Határozottan kell fellépni azokkal szemben, akik a saját portájuk, környezetük gondozását elmulasztják. A feladatra alkalmatlan idős embereket pedig segíteni kell. Oda kell hatni, hogy azok a lakás és telektulajdonosok, akik nem állandó lakosok, megfelelően karbantartsák az ingatlanjaikat és azok környezetét.

1.3.5. Köztemető

A temető folyamatos gondozása, karbantartása megoldott. Ki kell vágatni az elszáradt, korhadt fákat. A ravatalozót folyamatosan karbantartjuk. Az urnafal megépítése került, amit, ha igény lesz rá tovább kell bővíteni. Gondoskodni kell a kerítés folyamatos karbantartásáról. Szükséges a kialakított, szőrt köves parkoló tovább bővítése.

A temetőben elhelyezett hősi emlékmű gondozása szintén megoldott. Ehhez kapcsolódóan évente megtartjuk „Hősök napi” megemlékezést.

1.3.6. Alapellátás

A lakosság alapvető élelmiszer-ellátását egy vegyes élelmiszerüzlet biztosítja. Az üzlet vállalkozásban működik. Mivel a lakosság nagy része nyugdíjas, ezért igény szerint a falugondnoki gépkocsival segítjük a nagyobb bevásárlásokat. Ezen túl lehetőséget biztosítunk a mozgóárusításra is. Fokozott figyelmet kell fordítanunk arra is, hogy a kiszolgáló egységek, mindenkor megfeleljenek a közegészségügyi elvárásoknak.

1.3.7. Villamos energiaellátás

Az ellátás megfelelően kielégíti a lakossági és közületi igényeket. Kis fogyasztású LED lámpák kerültek felszerelésre, ezzel is csökkentve a fogyasztást. Figyelemmel kísérjük a közvilágítást, és amennyiben szükséges jelezzük a szolgáltató felé, ha nem működnek a lámpatestek.

1.3.8. Önkormányzati bel és külterületi utak, járdák

A képviselő-testület a helyi közutak fenntartásával kapcsolatban a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, melyek megfelelnek a település igényeinek.

Szükséges a belterületi utak, járdák folyamatos karbantartása, ennek érdekében a pályázatok folyamatos figyelése történik, mivel saját erőből ezek a munkálatok nem kivitelezhetőek. Továbbra is cél a Mező utca aszfaltozása, mivel a településen már ez az egyetlen olyan útszakasz, amely nem aszfaltos. Külön visszatérő gondot okoz a külterületi utak karbantartása, igyekszünk bevonni a munkába az utakat használókat.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a víz maioros károkat és azok helyreállításának támogatási lehetőségeit.

1.3.9. Közlekedés

Jelenleg a legfontosabb és legszükségesebb utazási lehetőségek biztosítottak. Így a dolgozóknak adott a lehetőségük a munkahelyükre történő eljutásra. Természetesen folyamatosan

figyelemmel kísérjük a lakosság igényeit és szükség esetén kérjük a VOLÁN-t a lehetőségek bővítésére. Szükségessé vált a buszmegállók felújítása is.

1.3.10. Tájékoztatás, informálás

A lakossági vezetékes telefon ellátása arányait illetően megfelelő. A korszerű (üvegszálas optikai kábelek), már lehetővé teszik a megfelelő minőségű és gyorsaságú internet hozzáférést. A lakosság tájékoztatása plakátos és szórólapos módszerrel történik, valamint a település honlapján és a közösségi médiában is megjelentetünk minden a települést érintő információt. A könyvtárban lévő két számítógép rendszeres hozzáférhetősége továbbra is biztosított.

1.3.11. Szociális gondoskodás

A képviselő-testület fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, amely biztonságot nyújt a település lakosságának.

A munkanélküliek száma a településen az elmúlt időszakban nem változott. Az elhelyezkedni nem tudó embereket a mindenkori közmunka programokban igyekszünk foglalkoztatni.

Az egyre idősödő lakosság ellátása komoly problémát okoz, hiszen többen maradnak egyedül, így még a saját ellátásuk is esetenként problémát jelent számukra. Ezt a feladatot a falugondnoki szolgálat és a házi segítségnyújtás jól megoldja. A falugondnoki szolgálat tárgyi feltételrendszere az új falugondnoki gépkocsival biztosított.

A munkaügyi központtal közösen szorgalmazzuk az olyan típusú átképzéseket, amelyek segítik az elhelyezkedést. Folyamatos kapcsolatot tartunk a Marcali üzemekkel, hogy ezzel is segítsük a munkát kereső lakosainkat.

Az önkormányzat anyagi lehetőségének függvényében, a rászorulóknak részére biztosítjuk a szociális ellátás különböző formáit.

1.3.12. Közbiztonság

Jelenleg van körzeti megbízott rendőr a körzetben, de a faluban a jelenlétét gyakoribbá kell tenni. A polgárőr egyesület működését fel kell újítani, és munkájukat rendszeressé kellene tenni. A működésükhöz a lehetőségünkhöz mérten anyagilag is hozzájárulunk.

Ha lesz rá pályázati lehetőség, akkor bővíteni fogjuk a meglévő térfigyelő kamerarendszert.

1.3.13. Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat

A társulásban működtetett szolgálat jól ellátja a feladatot, ezért ezt a szolgálatot továbbra is együtt kell fenntartanunk, mert nálunk nagyon magas a szociálisan és mentálisan problémás gyerekek száma. Őket csak nagy odafigyeléssel és odaadó munkával lehet kezelni, illetve mérsékelni. A szolgáltatón keresztül a családok nevelési létfenntartási és egyéb problémáit is kezelni kell.

2. Nem kötelező önkormányzati feladatok

2.1. Ifjúság, kultúra, sport

A képviselő-testület fontosnak tartja a sporttevékenységekkel kapcsolatos közszolgáltatások biztosítását, ezért támogat minden olyan elképzelést, mely a település sportéletét bővíti és segíti.

A kultúrház minden program megrendezésére alkalmas, ezért biztosítani kell a rendszeres nyitva tartását, programok szervezését.

Támogatjuk a meglévő egyesületek működését és újabbak létrejöttét.

Biztosítjuk a nem eszközigenyes sportok (asztalitenisz, sakk, kispályás foci) művelésének a lehetőségét.

A játszótér biztonságosan használható, tervezzük – pályázati lehetőség esetén – a bővítését is.

A már meglévő hagyományokat („Kukoricás ételek fesztiválja”, falunap, hősök napja, mikulás stb.) tovább ápoljuk. Törekszünk új hagyományok megteremtésére is.

2.2. Turizmus

A részben felújított panziónk jól működik, de törekedni kell arra, hogy minél több vendég vegye igénybe ezt a szálláslehetőséget.

A gázzal történő fűtés drága, erre a jövőben valamilyen más megoldást kell keresni, illetve szükséges lenne a falak szigetelésére, kisebb felújítási munkálatok elvégzése, eszközök beszerzése.

Nagyobb reklámmal, fejleszteni kell a konferencia turizmust is.

Be kell kapcsolódnunk az erdei iskolai programba és segíteni kell a nagycsaládosok üdülését is.

IV. EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

1. Közös Önkormányzati Hivatal

A Mesztegyői Közös Önkormányzati Hivatalt továbbra is működtetni kívánjuk, szükség szerint a működéshez szükséges anyagi feltételeket biztosítjuk. Továbbra is szükségesnek tartjuk, hogy egy fő ügyintéző Gadányban napi 8 órában lássa el a feladatait, ezzel biztosítva a lakosság igényeinek a kielégítését, és a folyamatos rendelkezésre állást.

2. Társulások

Mind a Mesztegyő Környéki Önkormányzatok Társulásának, mind a Marcali Kistérségi Többcélú Társulásnak, mind pedig a Hulladékgazdálkodási Vagyont Működtető Nyugat-Somogyi Önkormányzati Társulásnak a tagjai kívánunk maradni.

A jelenlegieken túl, minden olyan újabb társulásba belépünk, amelyek elősegítik a községünkkel kapcsolatos terveink megvalósulását.

Törekszünk külföldi országok településeivel testvér települési kapcsolatok kialakítására.

Gadány, 2024. december 9.

